

Beleidsplan Museum de Kantfabriek 2019 - 2022

Naam ANBI-instelling: Stichting Museum de Kantfabriek, Horst

Fiscaal nummer: NL8176.24.272B01

Contactgegevens: Bestuur Stichting Museum de Kantfabriek, Amerikaanseweg 8, 5961 GP Horst

Bestuurssamenstelling per 1-1-2019:

Voorzitter: M. Dings - Polderman

Secretaris: T.M.F. Kessels

Penningmeester: L.M.M. van den Bekerom

Bestuursleden: M.L.W. Geurts - van Rens, T. Riswick, P. van Diepe

1. Missie

Museum de Kantfabriek heeft de intentie om een permanente instelling te zijn waarbij niet het maken van winst, maar juist in dienst staan van de gemeenschap primair is. Wij zijn een erkend museum dat een uniek textiel-historisch erfgoed beheert bestaande uit: de monumentale kantfabriek, de uniek bewaard gebleven kantmachines, diverse historisch handgemaakte en machinale textiele objecten, een uitgebreide en toonaangevende textiel- en handwerkbibliotheek, een documentatiecentrum voor streekgeschiedenis en genealogie, en de collectie van de voormalige Oudheidkamer.

De voornaamste missie van ons museum is om het immateriële en materiële cultuur- en erfgoed, in het bijzonder textiel(kunst), voor de gemeente Horst aan de Maas te behouden en reflectie mogelijk te maken door objecten te exposeren. Het gaat daarbij om textiel in het algemeen, en specifiek de personen die gewerkt hebben in de textiel-sector in deze regio. Museum de Kantfabriek onderscheidt zich van een aantal musea in de omgeving door voornamelijk te focussen op aan de ene kant het erfgoed van (historische) textiele handwerktechnieken en aan de andere kant de textielindustrie.

Daarnaast zijn echter ook unieke regionale historische objecten en onderwerpen onderdeel van onze collectie. Objecten van het Huys Ter Horst en enkele archeologische vondsten zijn hier voorbeelden van, en geven context waarbinnen de textielproductie zich ontwikkeld heeft in de regio. Kortom, het museum richt zich op de textiel(kunst) in de breedste zin van het woord voor het algemene publiek, maar is tevens de plek waar de historie en de identiteit van Horst aan de Maas ten behoeve van haar inwoners wordt bewaard, bestudeerd en geëxposeerd.

2. Visie

Museum de Kantfabriek heeft als visie om erfgoed van textielkust en textieltechnieken, te combineren met de nieuwste inzichten en technieken vanuit de creatieve industrie. Voorbeelden hiervan zijn de projecten Kantvernieuwing 1.0 en 2.0 waarin een verbinding gelegd is tussen het traditionele ambacht van het kantklossen en moderne toepassingsmogelijkheden hiervan in de wereld van moderne ontwerpers. In project Blijvend Borduren zijn traditionele borduurtekeningen op een originele en creatieve manier gebruikt om experimentele kleding te maken op een *state-of-the-art* borduurmachine. We hopen hierdoor de samenleving - in het bijzonder onze museumbezoekers, leerlingen, studenten, ontwerpers en kunstenaars - nog meer van dienst te kunnen zijn door gewaagde en experimentele concepten te ontwikkelen die onder andere tot uitdrukking komen in onze wisselexposities. Dit kan echter alleen wanneer de collectie textiel en regionale geschiedenis waaruit geput kan worden op orde zijn. Daarnaast willen we aandacht vragen voor de problematiek van de kledingindustrie door zelf alle eindproducten op een ecologische verantwoorde wijze te produceren door gebruik te maken van *fair-trade* textiel. Wij hopen op deze manier de historie en huidige tijd bij elkaar te brengen door oude textiele technieken op innovatieve wijze uit te dragen en te promoten.

3. Ambitie

Museum de Kantfabriek heeft als ambitie om de huidige koers voort te zetten en in te zetten op de combinatie van historisch en eigentijds textiel, met daarvoor oog in welke historische context deze tot stand zijn gekomen. Het is belangrijk om daarbij de maatschappij beter te betrekken door meer in te zetten op experimentele en innovatieve textieltechnieken door samenwerkingen met externen en meer aandacht te geven aan debatten rondom textielproductie. Daarnaast blijft de ambitie om een regionaal – of zelfs landelijk – centrum te zijn voor textiele handwerktechnieken.

4. Doelstellingen

a) Behoud van het gebouw als Rijksmonument

Het gebouw van de voormalige Zuid-Nederlandse Kantfabriek en de kantklosmachines zijn feitelijk het bestaansrecht van ons museum. Onderhoud hieraan blijft daarom essentieel en veiligheid voor bezoekers moet worden gegarandeerd.

b) Betere naamsbekendheid

Museum de Kantfabriek is de laatste jaren bekender geworden door de aanwezigheid op beurzen, door de wisselexposities en andere activiteiten. De huidige missie van het museum moet beter uitgedragen worden omdat er vaak verwarring is over de naam. Bovendien moet er strategischer nagedacht worden over het bereiken van bepaalde doelgroepen.

c) Een ontsloten en gedocumenteerde collectie met duidelijke selectiecriteria

Om een volwaardig museum te zijn, en te blijven, behoort onder meer het behoud en beheer van de collectie van een kwalitatief hoogwaardig niveau te zijn. Daarbij is het van belang dat het museum zich onderscheidt van andere musea door zoveel mogelijk unieke voorwerpen te verzamelen en te beheren. Belangrijk hierin is vooral om duidelijke selectiecriteria te hebben, aangezien de vaste collectie grotendeels de identiteit van het museum bepaalt.¹

d) Een toonaangevende uitleen textiel- en handwerkbibliotheek

Kennis over historisch en hedendaags textiel is onmisbaar, en het delen van die kennis juichen wij toe. Daarom is een goed functionerende uitleen textiel- en handwerkbibliotheek (inclusief website) van belang.

e) Kwalitatief hoogstaande wisselexposities

Naast de vaste exposities zijn de wisselexposities van enorm belang om de missie van het museum uit te dragen. Juist in de wisselexposities kan er samengewerkt worden met externen om oude textiele technieken op innovatieve wijze uit te dragen en te promoten. Bovendien kan er meer ingezet worden op externe financiering door sponsoring en subsidies.

f) Gevarieerd, kwalitatief en druk bezette cursussen en workshops

Behalve kennis en objecten is het van belang dat bezoekers zelf ook aan de slag kunnen met het uitoefenen van verschillende traditionele en moderne textiele handwerktechnieken. Het doel van de commissie cursussen en workshops is dan ook het verspreiden en in stand houden van vaktechnische kennis en vaardigheden

¹ Dit is vooral ook belangrijk omdat recent onderzoek laat zien dat identiteit belangrijk is voor bezoekers om voor een bepaald museum te kiezen: [ABN AMRO, De waarde van identiteit voor musea \(2018\)](#).

op het gebied van textiel en textiele handwerktechnieken in de breedste zin. Dit willen we bereiken door een gevarieerd, textiel gerelateerd, aanbod van cursussen en workshops voor kinderen en volwassenen. Bijzonder belangrijk hiervoor zijn ook de kinderworkshops, waarin de jeugd in aanraking komt met verschillende handwerktechnieken.

g) Educatie aanbieden op het gebied van geschiedenis en textiele handwerken

Er moet meer focus komen op de doelgroepen die we vanuit het onderwijs willen aanspreken. Ook kan er meer aandacht zijn voor de hoeveelheid scholieren en studenten die elk jaar ons museum bezoeken.

h) Aantal bezoekers tussen de 8000 en 10000 per jaar

Ondanks dat een groei van bezoekers wenselijk is, is het doel niet om daarvoor onze missie te veranderen. Uit de laatste jaren blijkt dat het daarom goed is om het aantal huidige bezoekers vast te houden, mede omdat uit de laatste jaarcijfers blijft dat de groei van bezoekersaantallen voornamelijk bij de grotere musea zit.²

i) Een goed functionerende vrijwilligersorganisatie³

Het museum draait uitsluitend op vrijwilligers. Zonder de inzet en goede coördinatie van vrijwilligers is het onmogelijk om de missie uit te voeren. Daarnaast willen we graag zelfsturende werkgroepen hebben.⁴

j) Een diverse en uitgebreide adviescommissie

Omdat niet alle kennis en netwerken binnen het museum aanwezig kunnen zijn – mede doordat het volledig draait op vrijwilligers – is het belangrijk om een adviescommissie te hebben met professionals. De huidige adviescommissie moet daarom worden uitgebreid.

k) Een gezonde financiële huishouding met een positief eigen vermogen

Ondanks dat het maken van winst geen doel van de stichting is, is het van essentieel belang dat er voldoende vrije liquiditeiten aanwezig zijn om tegenvallers op te kunnen vangen en zo nodig te investeren in de vastgestelde doelen voor de toekomst.

5. Hoe gaan we dat bereiken?

a) Behoud van het gebouw als Rijksmonument

- a. Het plan voor de komende jaren updaten over het groot en klein onderhoud zodat alle uitgaven zoveel mogelijk begroot kunnen worden.

² Naast dat vooral grote musea meer bezoekers trekken, zijn het ook vooral meer bezoekers in de Randstad: [Museumvereniging, Museumcijfers 2016 \(2017\)](#).

³M. Popovic, E. Boss, L. Tonckens, *Het museum als vrijwilligersorganisatie. Handleiding en stappenplan voor het maken van vrijwilligersbeleid* (2010); K. van der Veer, M. Merkus & B. Panhuijzen, *Vrijwilligers: pijler onder de musea* (2016).

⁴ Dit gaan we doen aan de hand van de notitie van de Stichting Landelijk Contact Museumconsulenten, *Een Vrijwilligersmuseum*.

- b. Een plan maken om ervoor te zorgen dat de bevestiging van de werkende machines wordt verhoogd.

b) Betere naamsbekendheid

- a. Discussie starten over een ondertitel van het museum die zowel betrekking heeft op textiel als de streek, zoals 'Museum de Kantfabriek. Voor Textiel en de Streek'.
- b. Op een zo efficiënt mogelijke manier (qua tijd en kosten) zoveel mogelijk publiciteit genereren
- c. Planmatigere communicatie over de gehele linie: pers, social media enzovoort.
- d. Opbouwen van een actiebibliotheek: een goede vastlegging van de organisatie van acties/activiteiten voor de toekomst.

c) Een ontsloten en gedocumenteerde collectie met duidelijke selectiecriteria

- a. Een nieuw collectieplan 2020-2025 schrijven.
- b. Selectiecriteria handhaven en alle objecten opnieuw beoordelen.
- c. Voldoende en gekwalificeerde coördinatoren vinden voor de depots, en voor het algemene collectiebeheer.

d) Een toonaangevende uitleen textiel- en handwerkbibliotheek

- a. Verder gaan als een zelfstandige textiel- en handwerkbibliotheek.
- b. Een nieuw en goedwerkend digitaal uitleenprogramma.
- c. Bezoeken van beurzen voor textielliefhebbers.

e) Kwalitatief hoogstaande wisselexposities

- a. Zorgen voor kwalitatief hoogstaande exposities door te putten uit onze eigen collectie en samen te werken met nationale en internationale experts en studenten.
- b. Een duidelijk en langdurige planning maken waarin PR ook wordt meegenomen.
- c. Definiëren wat we onder kwalitatief hoogstaande exposities verstaan.

f) Gevarieerd, kwalitatief en druk bezette cursussen en workshops

- a. Het goed promoten van onze cursussen en workshops door een cursusmarkt, cursusboekje en gedrukte, sociale en digitale media te gebruiken.
- b. Laagdrempelig aanbod voor beginners, bijvoorbeeld de kinderworkshops, workshops op maat voor groepen, inspelen op actualiteit (in de mode)
- c. Specialistisch aanbod voor gevorderden, in de vorm van masterclasses door gerespecteerde textielkunstenaars van naam.

- d. Breed en gevarieerd aanbod in verschillende handwerk- en handvaardigheidstechnieken.
- e. Jaarlijks cursusprogramma samenstellen op basis van ervaring en aanbod van docenten. Hiervoor moeten potentiële textielkunstenaars worden geselecteerd en bezocht om een goede en verantwoorde keuze te kunnen maken.
- f. Inspelen / aansluiten op de wisselexposities. Dit betekent bijvoorbeeld in 2019 speciale aandacht in de programmering voor het 10-jarig bestaan van het museum.

g) Educatie

- a. De commissie moet uitgebreid worden zodat er meer activiteiten ontplooid kunnen worden, of er moet besloten worden een beperktere groep aan te spreken.
- b. Een discussie opstarten over welke doelgroepen we willen bereiken met de educatie van het museum.
- c. Het maken van verschillende lesprogramma's (die aansluiten bij het schoolcurriculum) kan helpen om schoolbezoek aan ons museum te stimuleren.

h) Aantal bezoekers tussen de 8000 en 10000 per jaar

- a. De komende jaren willen we de vaste expositie blijven vernieuwen. De vingerhoedjes worden in de museumhal geïntegreerd en in de cursusruimte komt een tentoonstelling Archeologie met de focus op de Smidse en de kleding uit die tijd.
- b. Kwalitatief hoogstaande wisselexposities organiseren waarbij de link wordt gelegd met onze eigen collectie, externe kunstenaars/ontwerpers en studenten.
- c. Onderzoek blijven doen naar de openstelling die we hanteren. Langer open zijn heeft positieve invloed op de service naar bezoekers, maar legt een extra last bij de vrijwilligers.

i) Een goed functionerende vrijwilligersorganisatie

- a. Allereerst zorgen dat alle taken in de organisatie (organigram) kwalitatief goed bezet zijn.
- b. Het meerjarig beleidsplan moet door de afdelingshoofden omgezet worden in een jaarplanning met een organisatorische en financiële onderbouwing.
- c. Commissies of commissiehoofden die niet optimaal functioneren moet de kans gegeven worden op bijscholing.

- d. Zorgen dat alle vrijwilligers gemotiveerd en actief zijn o.a. door vrijwilligers die niet boven het maaiveld uitkomen ook extra te activeren.
- e. Vrijwilligers aanspreken op de gemaakte afspraken. Van notoire weigeraars afscheid nemen.
- f. Zoals eerder beschreven is het noodzakelijk dat de functies van afdelingshoofd allemaal kwalitatief goed bezet zijn. Is dit het geval dan kan het bestuur zich volledig bezig houden met het maken van beleid.

j) Een diverse en uitgebreide adviescommissie

- a. Het aantal personen zou op ongeveer vijf personen moeten komen waarin elk een specialisatie heeft in een of meerdere van de volgende gebieden: mode/detailhandel, musea, overheid/politiek, textiel, onderwijs, toerisme, lokale historie.

k) Een gezonde financiële huishouding met een positief eigen vermogen

- a. De vorming van een buffervermogen is reeds in gang gezet, met die kanttekening dat dit geen doel op zich is, maar als onderdeel gezien moet worden van continu proces. Jaarlijks zal dit proces opnieuw beoordeeld en eventueel bijgesteld moeten worden, zodat de stichting ten allen tijde aan haar betalingsverplichtingen kan voldoen. Dit jaarlijks bijstellen geschiedt middels de in het najaar op te stellen begroting voor het komende kalenderjaar, welke achtereenvolgens door het bestuur vastgesteld dient te worden.
- b. Het sponsorbeleid verbeteren.
- c. Mogelijkheden voor subsidies in kaart brengen.
- d. Een goede verstandhouding behouden met de Vrienden van Museum de Kantfabriek.

Financiële verantwoording:

Verkorte jaarrekening

Balans per 31-12 2018 (na verwerking van het resultaat)

Activa	31-12-2018	31-12-2017
	€	€
Bedrijfsgebouwen en terreinen	103.074	107.664
Vorraden winkel en kantine	4.105	3.532
Museale collectie en inventaris	pm	pm
Vorderingen	19.693	8.260
Liquide middelen	63.443	35.808
Totale activa	190.315	155.264
Passiva		
Algemene reserve	81.536	46.630
Voorzieningen (basis-expo en onderhoud)	11.230	11.788
Projectgelden (subsidies/fondsen)	0	5.974
Kort lopende schulden & vooruit ontvangen	22.986	11.305
Hypothecaire lening	74.563	79.567
Totale passiva	190.315	155.264

Exploitatierekening over 2018

Baten	Realisatie 2018	Realisatie 2017
	€	€
Publieksinkomsten	93.497	65.422
Subsidies, fondsen en sponsorinkomsten	39.236	26.440
Overige inkomsten	0	36
Totale baten	132.733	91.898
Lasten		
Huisvestingskosten	35.878	36.129
Afschrijvingen	4.590	4.590
Specifieke museumkosten	25.965	9.094
Public relations	3.945	15.048
Vrijwilligerskosten	11.902	10.565
Kantoor- en algemene kosten	11.822	8.033
Overige exploitatiekosten	3.725	3.916
Totale lasten	97.827	87.375
Exploitatieresultaat	34.906	4.523

Toelichting op de jaarrekening

Algemeen

De verkorte jaarrekening is ontleend aan de jaarrekening 2018 van Stichting Museum de Kantfabriek. Bij deze jaarrekening is door InnoVista Accountants & Adviespartners ten behoeve van het stichtingsbestuur een beperkt boekenonderzoek uitgevoerd en rapport van feitelijke bevindingen verstrekt.

Museale collectie en inventaris

Inventaris wordt in het jaar van aanschaf volledig afgeschreven. De museale collectie bestaat uit eigen bezit en bruikleen en heeft uitsluitend cultuurhistorische waarde. Hier is geen boekwaarde aan toegekend.

Publieksinkomsten

Hieronder zijn opgenomen ontvangen entreegelden; vergoedingen museumkaart-bezoek; vergoeding verzorgde rondleidingen; netto-opbrengst horeca-activiteit; netto-opbrengst museumwinkel; netto-opbrengst verzorgde cursussen, workshops en lezingen en verhuuropbrengst ruimte en textielboeken.

Specifieke museumkosten

Waaronder verstaan restauratiekosten, collectievorming en kosten wisselexposities.